

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 487
3. října 2022

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Akce Předsedáme Evropě
v Jihlavě

Revize směrnice o odpovědnosti
za vadné výrobky

Směrnice o přizpůsobení pravidel
mimosmluvní občanskoprávní
odpovědnosti umělé inteligenci

Doporučení o přiměřeném mini-
málním příjmu

Ochrana zaměstnanců před riziky
spojenými s vystavením azbestu
při práci

Zasedání Rady pro zemědělství a
rybolov

Zasedání Rady pro konkurenci-
schopnost

Schůze Výboru pro hospodářské a
monetární záležitosti

Program evropský institucí

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

na konci prvního říjnového týdne čeká české předsednictví jedna z logisticky a organizačně nejnáročnějších, ale také nejprestižnějších událostí. Ve čtvrtek 6. října se na Pražském hradě uskuteční vůbec první zasedání Evropského politického společenství, tedy platformy pro politickou koordinaci a spolupráci v rámci celého evropského kontinentu. Účastnit se ho budou vedoucí představitelé z celého kontinentu – lídři EU-27 a dalších 17 evropských států. Následující den, v pátek 7. října, pak proběhne neformální zasedání předsedů vlád a hlav států EU, tedy neformální Evropská rada. Věnovat se bude hlavně aktuálním evropským otázkám a mezinárodnímu dění. Praha se zkrátka na konci tohoto týdne stane skutečným centrem evropského politického dění.

Na programu jsou nicméně v tomto týdnu ještě další důležité akce. V pondělí se v Lucemburku konalo zasedání Euroskupiny, které se věnovalo mimo jiné

makroekonomické situaci v eurozóně a politické reakci na vysoké ceny energií a inflační tlaky a účastnil se ho generální tajemník Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. V úterý pak na Euroskupinu navázala Rada pro hospodářské a finanční věci, která pod vedením českého předsednictví projednala navrhované nařízení o kapitolách REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, zprávu o přezkumu provádění Nástroje pro oživení a odolnost nebo financování opatření v oblasti klimatu s ohledem na zasedání COP 27, které proběhne v Šarm aš-Šajchu ve dnech 6. až 18. listopadu. V Bruselu proběhla v pondělí Rada pro přidružení EU-Izrael, o jejíž svolání po dlouhé přestávce se zasloužilo do značné míry české předsednictví.

Ve Štrasburku probíhá tento týden první ze dvou říjnových plenárních zasedání Evropského parlamentu. Na programu poslanci mají debatu o eskalaci ruské válečné agrese proti Ukrajině, diskuzi a hlasování o návrhu na zavedení jednotné nabíječka pro elektronická zařízení nebo o návrhu řešení rostoucích cen energií v EU. Hovořit budou také o návrhu Komise na opatření podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu v případě Maďarska, přistoupení Rumunska a Bulharska k schengenskému prostoru nebo Evropské zdravotní unii.

Stále pokračuje také cyklus regionálních akcí „Předsedáme Evropě“, který se pomalu blíží ke konci. Hned v pondělí se přesunul do Olomouce, kde kromě atrakcí pro děti a kulturního programu mohli návštěvníci vyslechnout debatu na téma Digitální Evropa a kybernetická bezpečnost. Poslední dvě zastávky nás pak čekají v následujícím týdnu, kdy se nejen o českém předsednictví budou moct mnoho zajímavého dozvědět návštěvníci v Brně a Liberci.

Akce Předsedáme Evropě v Jihlavě

Další akce ze série Předsedáme Evropě proběhla ve čtvrtek 29. září na Masarykově náměstí v Jihlavě. Návštěvníci měli možnost získat informace o českém předsednictví a jeho prioritách a nahlédnout do toho, jak EU funguje a jaké výhody přináší přímo

občanům. Kromě toho měli lidé zájem i o doplňkové zábavné aktivity a kulturní vystoupení.

Hned na začátek akce vysvětlil ředitel Odboru komunikace o evropských záležitostech Igor Blahušiak, v čem české /pokr. na s. 2/

předsednictví spočívá. Připomněl také jeho priority a uvedl příklady toho, jaké dosavadní úspěchy má předsednictví za sebou a co jej naopak čeká.

Poté si lidé mohli užít zábavy připravené ve stáncích. Kromě Eurocentra Jihlava a Euroskopu se se svými informačními stánky akce zúčastnil také kraj Vysočina, Vysoká škola polytechnická Jihlava, environmentální Ekocentrum Chaloupky a další.

Součástí akce byla také diskuse na téma Evropa pro mladé, kde o výhodách, které plynou z členství v EU,

debatovala pedagožka Gymnázia Žd'ár nad Sázavou Michaela Kondýsková, student a cestovatel Jakub Jeřábek a student Jan Fiala.

V rámci kulturního programu vystoupil také Taneční klub Hotch-Potch a celou akci zakončila česká indie rocková kapela The Silver Spoons. Další akce v rámci série Předsedáme Evropě se uskuteční příští pondělí 3. října, tentokrát v Olomouci. /L. Nalejvačová/

Revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky > Komise

Evropská komise vydala dne 28. září dva návrhy, jejichž cílem je přizpůsobení pravidel občanskoprávní odpovědnosti digitálnímu věku, oběhovému hospodářství a dopadu globálních hodnotových řetězců. Prvním z nich byl Návrh revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky (Liability for defective products) v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, která aktualizuje stávající směrnici Rady 85/374/ES, která platí od roku 1985, a nepokrývá nové typy produktů, zejména software.

Návrh přináší nový systém odškodnění s cílem zajistit, aby pravidla řešila rizika v digitálním prostředí a u digitálních produktů a posílila postavení osob, které utrpě-

ly újmu. Modernizuje pravidla odpovědnosti pro výrobky v digitálním věku tak, že umožňuje odškodnění v případě, že produkty, jako jsou roboti, drony nebo systémy chytrých domácností, přestanou být bezpečné na základě aktualizace softwaru, umělé inteligence nebo digitálních služeb, které jsou k provozu výrobku potřeba, jakož i v případě, že výrobci neodstraní nedostatky v oblasti kybernetické bezpečnosti. Vztahuje se i na výrobky ze zemí mimo EU tak, že spotřebitelé poškození nebezpečnými výrobky dováženými ze zemí mimo EU se budou moci obrátit na dovozce nebo zástupce výrobce v EU s žádostí o odškodnění.

/M. Ličková/

Směrnice o přizpůsobení pravidel mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci > Komise

Druhým návrhem Komise ze dne 28. září je Návrh směrnice o přizpůsobení pravidel mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci (Adapting AI liability rules). Návrh v gesci Ministerstva spravedlnosti by měl zajistit přisouzení subjektivní odpovědnosti za škodu způsobenou systémy umělé inteligence.

Návrh se zaměřuje na zpřístupnění důkazů o vysoce rizikových systémech umělé inteligence žalobcům a na důkazní břemeno v těchto sporech. Má také podpořit odvětví umělé inteligence zvýšením záruk.

Komise poprvé navrhuje cílenou harmonizaci vnitrostátních pravidel odpovědnosti za umělou inteligenci, díky čemuž se obětem újmy související s umělou inteligencí usnadní cesta k odškodnění. V souladu s cíli bílé knihy o umělé inteligenci z roku 2021 nová pravidla zajistí, aby osoby poškozené produkty nebo službami umělé inteligence mohly požívat stejné úroveň ochrany, jako kdyby byla škoda způsobena za jakýchkoli jiných okolností.

Směrnice zjednodušuje právní postup pro oběti, pokud jde o prokazování, že něčí zavinění způsobilo újmu. Zavádí dva hlavní prvky: zaprvé za okolností, kdy bylo zjištěno příslušné zavinění a příčinná souvislost s výkonem

umělé inteligence se jeví jako přiměřeně pravděpodobná, bude tzv. „domněnka příčinné souvislosti“ řešit obtíže, s nimiž se setkávají oběti, jež musí podrobně vysvětlit, jak byla újma způsobena konkrétním zaviněním nebo opomenutím, což může být ve snaze o pochopení složitých systémů umělé inteligence obzvláště obtížné. Zadruhé budou mít oběti více nástrojů, jak usilovat o právní odškodnění, a to zavedením **práva na přístup k důkazům od společností a dodavatelů** v případech, kdy se jedná o vysoce rizikové systémy umělé inteligence.

Nová pravidla nastolují rovnováhu mezi ochranou spotřebitelů a podporou inovací, odstraňují další překážky bránící obětem v přístupu k odškodnění a zároveň stanoví záruky pro odvětví umělé inteligence tím, že například zavádějí právo napadnout nárok z odpovědnosti na základě domněnky příčinné souvislosti.

ČR je ohledně úpravy odpovědnosti za umělou inteligenci spíše zdrženlivá, podporuje úpravu, která nebude radikálně zasahovat do současné úpravy občanskoprávní odpovědnosti za škodu. ČR se zaměří také na soulad nových návrhů směrnic s návrhem nařízení o umělé inteligenci, který stanoví horizontální pravidla pro umělou inteligenci se zaměřením na předcházení škodám. /M. Ličková/

Komise dne 28. září vyzvala členské státy, aby v rámci stávajícího závazku snížily chudobu a sociální vyloučení v Evropě modernizovaly své systémy minimálního příjmu. Navrhované doporučení Rady o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění stanovuje, jak mohou členské státy modernizovat své systémy minimálního příjmu tak, aby byly účinnější, vymanily lidi z chudoby a zároveň podporovaly začlenění praceschopných osob na trh práce.

Doporučení je doprovázeno sdělením o lepším posouzení distribučního dopadu reforem členských států, které nabízí návod, jak transparentním způsobem zacílit politiky tak, aby přispívaly k řešení stávajících nerovností a zohledňovaly dopad na různé geografické oblasti a skupiny obyvatelstva, jako jsou ženy, děti a nízkopříjmové domácnosti. Návrh se opírá o čl. 153 SFEU (sociální politika – boj proti sociálnímu vyloučení).

Doporučení by mělo napomoci tomu, aby bylo dosaženo sociálních cílů EU do roku 2030, tedy snížení počtu osob ohrožených chudobou nejméně o 15 milionů, jak je stanoveno v akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv, a aby alespoň 78 % obyvatelstva ve věku 20 až 64 let bylo zaměstnáno.

Členským státům je doporučeno:

- **zlepšit přiměřenost vyplácené podpory** – stanovení úrovně minimálního příjmu prostřednictvím transparentní a spolehlivé metodiky, každoroční přezkoumání a případná úprava výše podpory;
- **zlepšit pokrytí a využívání systému minimálního příjmu** – kritéria způsobilosti by měla být transparentní a nediskriminační (podpora na osobu, ne na domácnost), podávání žádosti o podporu by mělo být přístupné a uživatelsky přívětivé, je třeba dostatečná flexibilita reagující

na sociálně-ekonomické krize;

- **zlepšit přístup na trhy práce podporující začlenění** – dostatečné pobídky k (opětovnému) vstupu na trh práce, ale současně možnost kombinovat podporu příjmu s výdělkem z práce po kratší dobu, např. ve zkušební době;

- **zlepšit přístup k podpůrným a základním službám** – příjemci by měli mít účinný přístup ke kvalitním podpůrným službám, jako je zdravotní péče, odborná příprava a vzdělávání;

- **podporovat individualizovanou podporu** – provádění individuálního vícerozměrného posouzení potřeb, na základě kterého by příjemci měli nejpozději do tří měsíců od přístupu k minimálnímu příjmu obdržet plán začleňování;

- **zvýšit účinnost správy sociálních záchranných sítí vč. mechanismů monitorování.**

Návrh Doporučení bude projednáván se střední prioritou na pracovní skupině Rady IO1 (Pracovní skupina pro sociální otázky) pod Radou pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele. První projednání návrhu je plánováno na 7. října. Cílem českého předsednictví je s ohledem na rozsah návrhu a omezený časový rámec zahájení prvního čtení a podání zprávy o pokroku na prosincovém zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (část zaměstnanost a sociální politika). Finalizace návrhu bude úkolem pro nadcházející švédské předsednictví. Po přijetí Doporučení by členské státy měly každé tři roky podávat Komisi zprávu o pokroku při provádění.

/M. Žiga/

Ochrana před riziky spojenými s vystavením azbestu při práci > Komise

Komise dne 28. září představila nový přístup k lepší ochraně lidí a životního prostředí před azbestem a k zajištění budoucnosti bez azbestu. Balíček se skládá z návrhu na revizi směrnice o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci s cílem zlepšit ochranu zaměstnanců výrazným snížením limitní hodnoty expozice azbestu při práci.

Směrnice je doprovázena sdělením o práci na budoucnosti bez azbestu, jež představuje komplexní přístup k řešení problému azbestu, od zlepšení diagnostiky a léčby nemocí způsobených azbestem až po identifikaci a bezpečné odstraňování azbestu a zpracování odpadu. Návrh se opírá o čl. 153 SFEU (sociální politika – ochrana pracovníků).

Předložená opatření jsou součástí pilíře prevence Evropského plánu boje proti rakovině a přispějí k cílům Zelené dohody pro Evropu, akčního plánu pro nulové znečištění a Evropského pilíře sociálních práv. Ačkoli jsou všechny formy azbestu v EU od roku 2005 zakázány, zůstává tato látka ve starších budovách přítomna. Až 78 % nádorových onemocnění z povolání uznaných v členských státech souvisí s azbestem.

Komise chce chránit lidi před expozicí azbestu a předcházet rizikům pro budoucí generace, a proto přišla s

komplexním přístupem v oblasti veřejného zdraví s těmito cíli:

- **lépe podporovat oběti nemocí souvisejících s azbestem** – zahrnutí dalších nemocí souvisejících s azbestem mezi nemoci z povolání a nový přístup k odhalování rakoviny (v rámci Doporučení ke screeningu rakoviny předloženého 20. září);

- **lépe chránit pracovníky před azbestem** – revize směrnice o expozici azbestu při práci (desetinásobné snížení limitní hodnoty expozice azbestu při práci oproti současné hodnotě z 0,1 vláknů na centimetr krychlový (f/cm³) na 0,01 f/cm³) a informační kampaň ze strany Komise;

- **zlepšit přístup k informacím o přítomnosti azbestu v budovách** – Komise předloží legislativní návrh týkající se detekce a registrace azbestu v budovách a navrhne regulační přístup k zavedení digitálních deníků budov;

- **zajistit bezpečnou likvidaci azbestu a nulové znečištění** – Komise zreviduje protokol EU o nakládání

/pokr. na s. 4/

se stavebním a demoličním odpadem a pokyny pro audity odpadů.

Na podporu členských států v oblasti zdravotní prevence, léčby, renovací a bezpečného odstraňování azbestu jsou k dispozici finanční prostředky EU prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost, Evropského sociálního fondu plus a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Návrh Směrnice bude projednáván s vysokou prioritou na pracovní skupině Rady IO1 (Pracovní skupina pro sociální otázky) pod Radou pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele. První projednání návrhu bylo plánováno na 3. října. ČR podporuje snížení limitní hodnoty expozice azbestu při práci. Jelikož se jedná o velmi úzce zacílený návrh (revize stávající limitní hodnoty), české předsednictví neočekává zásadnější problémy

v průběhu projednávání návrhu na úrovni Rady. Cílem českého předsednictví je dosažení obecného přístupu na prosincovém zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (část zaměstnanost a sociální politika).

Vzhledem k tomu, že se jedná se o velmi citlivé téma pro EP, lze předpokládat, že mnohem komplikovanější bude projednávání návrhu v triolozích, což s velkou pravděpodobností bude úkolem pro nadcházející švédské předsednictví. Po schválení návrhu Evropským parlamentem a Radou budou mít členské státy dva roky na provedení směrnice ve svém vnitrostátním právu. /M. Žiga/

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov > Rada

Dne 26. září proběhla v Bruselu Rada pro zemědělství a rybolov, které předsedal ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Na programu byly v úvodu rybolovné konzultace EU-Velká Británie, EU-Norsko a pobřežní státy pro rok 2023. Pokračovalo se francouzským bodem k prováděcímu nařízení týkajícího se citlivých mořských ekosystémů, kde Španělsko představilo společné prohlášení za Francii, Španělsko a Irsko.

Následoval bod Komise o budoucnosti evropské populace úhoře a těch, kdo jsou na ní závislí. České předsednictví zde informovalo o poklesu populace úhoře na kritickou úroveň, což je i důvodem, proč Komise požádala o zařazení tohoto bodu na program jednání. Dále Komise prezentovala podstatné body navrhované revize směrnice o průmyslových emisích, které se dotknou zemědělského sektoru. Dle Komise je třeba stanovit jasnou cestu, jak emise z živočišné výroby snížit.

Další na řadě bylo téma označování potravin. Většina států vyjádřila souhlas s revizí obecných pravidel pro označování, zejména s rozšířením označování země původu.

Francie, Nizozemsko a Belgie požádali o zavedení povinného harmonizovaného systému (NutriScore) na evropské úrovni.

Následně Polsko představilo bod ke snižování používání pesticidů. Polsko předložilo k uvedenému návrhu společný dokument, v němž požaduje doplňující posouzení dopadů, které by se zaměřilo především na důsledky války na Ukrajině na potravinové zabezpečení. Výzvu Polska podpořila naprostá většina členských států.

Dále se řešila situace na zemědělských trzích. Diskuze se účastnil ukrajinský ministr zemědělství M. Solskyj. Ten zkonstatoval, že ukrajinskí zemědělci letos zaseli na území o 20 % menší rozloze. Je podle něj potřeba zlepšit logistiku na hranicích, vytvořit komplex terminálů či vybudovat potrubí na přepravu potravinářských olejů. Dále požádal členské státy o asistenci s rozšířením vozového parku a nákladních kontejnerů. Na závěr se projednalo několik bodů k trvalým travním porostům a dočasnému krizovému rámci pro státní podpory. /F. Mocák/

Zasedání Rady pro konkurenceschopnost > Rada

Dne 29. září proběhla v Bruselu Rada pro konkurenceschopnost, které předsedal ministr J. Síkela.

Na programu Rady byly dvě politické diskuze. První se týkala nově představeného návrhu SMEI. Zde členské státy obecně uvítali návrh, avšak vyjádřili pochybnosti nad záběrem a komplexností SMEI a protekcionizmem. Další bod se týkal ekodesignu, který všechny členské státy uvítali a podpořili jeho cíle. Vyjádřili však pochybnosti nad admi-

nistrativní zátěží. Dále byly předmětem jednání dva body z dílny Francie a Německa. První se týkal Aliance pro transformační technologie, kde se členské státy odkazovali na úspěch Aliance pro baterie. Další bylo zabezpečení kritických nerostných surovin. Oběma bodům vyjádřili členské státy podporu. Obědovým tématem bylo posílení odolnosti jednotného trhu v souvislosti s válkou na Ukrajině.

/F. Mocák/

Mimořádné zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku > Rada

Dne 30. září proběhlo v Bruselu z iniciativy českého předsednictví již třetí mimořádné jednání Rady pro energetiku.

Na programu neveřejného jednání bylo nalezení podpory k návrhu nařízení Rady k mimořádným opatřením na snížení vysokých cen elektřiny, druhým bodem pak byla výměna názorů k dalším opatřením vedoucím ke zmírnění vysokých cen plynu. České předsednictví v úvodním slovu zdůraznilo

hlavní cíl zasedání Rady, a to zajištění rychlého a účinného řešení vysokých cen energií na evropské úrovni ještě před zasedáním neformálního Summitu v Praze ve dnech 6. a 7. října. Finální verze nařízení Rady obsahuje opatření vycházející ze shrnutí předsednictví ze zasedání mimořádné Rady pro energetiku 9. září, /pokr. na s. 5./

ovšem pro úspěšné zvládnutí dopadů cen elektřiny bude nezbytné co nejdříve představit další opatření, zvláště bude nezbytné zaměřit se na podporu průmyslu. V tomto české předsednictví vyzvalo k prodloužení a rozšíření mimořádného krizového rámce, představení návrhu pro stabilizaci trhu s elektřinou a snížení dopadu cen plynu na ceny elektřiny.

V úvodu diskuse nad návrhem nařízení Rady k mimořádným opatřením na snížení vysokých cen elektřiny Komise vyzdvihla mimořádnost stávající situace. Domnívá se, že finální podoba nařízení umožní zmírnit dopady vysokých cen elektřiny, poděkovala Radě a českému předsednictví za flexibilitu a rychlost, se kterou byl k nařízení Rady nalezen kompromis. Text nařízení bude schválen v písemné proceduře.

Ve druhé části Rady se ministři vyjadřovali k dalším možným opatřením na snížení cen plynu. Členské státy ve svých vystoupeních reflektovaly obsah non-paperu Komise, kterou vyzvaly k co nejrychlejšímu předložení legislativního návrhu, který by zavedl opatření k minimalizaci dopadů vysokých cen zemního plynu. Do diskuse se promítl poziční dokument 15 členských států (Belgie, Bulharska, Chorvatska, Francie, Řecko, Itálie, Litvy, Lotyšska, Malty, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko), kterým vybízejí Komisi k řešení vysokých cen plynu na úrovni velkoobchodních cen importovaného plynu, konkrétně k zavedení cenového stropu, který by se vztahoval na všechny velkoobchodní transakce se zemním plynem. Řada členských států (Itálie, Belgie, Chorvatsko, Španělsko, Francie, Německo) se shodla na potřebě vytvoření nového indexu pro úpravu mechanismu cenotvorby, zároveň se řada členských států vyjádřila pro stanovení formy cenového stropu pro zemní

plyn. Itálie a Belgie zvedly otázku vytvoření samostatného indexu pro LNG, přičemž zavedení stropu pro plyn z Ruské federace považují za sankce. Itálie zašle před neformálním summitem v Praze non-paper, který bude obsahovat návrh cenového stropu. Belgie vyzvala, aby byla do hledání vhodného řešení zapojena Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů a indikovala, že je ochotná se setkávat tak často, jak bude potřeba. Maďarsko uvedlo, že v případě zavedení stropu pro Ruskou federaci bude požadovat výjimku pro plynovod Turk Stream, jinak dojde k ohrožení Maďarské bezpečnosti dodávek. Německo informovalo o představení národních opatření v hodnotě 200 mld. eur, a upozornilo, že se nejedná o zastropování ceny plynu, ale o finanční kompenzace. Uvedlo, že plánuje rozšířit importní kapacitu LNG do Německa, která může pomoci i střední a východní Evropě. Otázka vytvoření nových indexů bude komplikovaná vzhledem k možným právním dopadům pro soukromé firmy a ohrožení bezpečnosti dodávek.

V rámci bodu Různé delegace Dánska informovala o únicích plynu z plynovodů Nord Stream 1 a Nord Stream 2. Dánsko informovalo, že se jedná o čtyři úniky, z nichž dva se nachází v dánské ekonomické zóně EEZ a zbylé v švédské ekonomické zóně. Solidaritu vyjádřilo Švédsko, Německo, Estonsko, Maďarsko, Finsko, Rumunsko, Litva, Lotyšsko a Nizozemsko, které zároveň zdůraznily, že je nutné celou událost detailně prošetřit. Komise předdeslala, že navrhne uspořádání zátěžových testů kritické infrastruktury v EU.
/M. Sitta/

Schůze Výboru pro hospodářské a monetární záležitosti > Evropský parlament

V pondělí 26. září proběhla schůze Výboru pro hospodářské a monetární záležitosti Evropského parlamentu, během které poslanci vedli rozpravu o současné ekonomické situaci a monetární politice eurozóny s prezidentkou Evropské centrální banky Christine Lagardeovou. Následně se členové výboru věnovali s komisařem pro hospodářské záležitosti Paolem Gentilonim zejména problematice spojené s daňovými záležitostmi.

Letošní třetí monetární dialog členů výboru s prezidentkou Evropské centrální banky se uskutečnil v obzvláště tíživé ekonomické situaci, kdy je Evropa vystavena silným inflačním tlakům. Evropská centrální banka tak v reakci na tuto situaci byla nucena poprvé od roku 2011 již dvakrát po sobě zvýšit úrokovou sazbu. Dotazy ze strany poslanců byly ve světle této situace směřovány zejména na snahy Evropské centrální banky vedoucí ke snížení zvýšených inflačních tlaků napříč eurozónou rovnoměrně a využití tzv. nástroje na ochranu transmise (TPI), jehož smyslem je zajištění efektivního provádění měnové politiky ve všech zemích eurozóny s cílem podpory měnové stability.

Ch. Lagardeová v reakci na četné dotazy zmínila, že aktivizace TPI má zajistit řádné provádění monetární politiky skrze cílená opatření ve státech eurozóny, které však musí splňovat řadu kritérií souvisejících s udržením stabilního makroekonomického prostředí. Pokud jde o aktuální inflační tlaky, je dle prezidentky Evropské centrální banky potřeba s inflací dále bojovat. Tento postup předpokládá utlumení poptávky a zabránění růstu inflačních očekávání. V tomto ohledu zaznělo, že Evropská centrální banka plánuje během několika příštích zasedání Rady guvernérů pokračovat ve zvyšování úrokových sazeb s cílem postupného dosažení neutrální monetární politiky.

Ve druhé části jednání se poslanci za přítomnosti komisaře P. Gentiloniho věnovali debatě o současné ekonomické situaci a prioritách Komise v oblasti daňové politiky. Jejich dotazy byly směřovány zejména na aktivity Komise ve věci avizovaného návrhu daně z nadměrného zisku energetických společností a dočasného solidárního příspěvku firem vybraných odvětví. /pokr. na s. 6/

S ohledem na zvyšující se sociální nerovnosti a dopady rostoucí inflace zazněl ze strany několika poslanců apel, zdali by Komise neměla zahájit diskuzi rovněž o jiných daních směřujících např. k vlastnictví majetku. V neposlední řadě poslanci projeví zájem o informace, pokud jde o kroky EU ve věci dohody o globální minimální daňové sazbě pro korporace. Ta byla dojednána na úrovni Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj v prosinci minulého roku, přičemž na úrovni EU jsou jednání o implementační dohodě v současnosti zablokována jedním členským státem.

Ve svých odpovědích komisař podotkl, že návrh na dočasný solidární příspěvek firem vybraných odvětví je v současnosti projednáván a Komise doufá, že na něm bude dosažena shoda do konce měsíce září. Pokud jde o zablokovaná jednání na úrovni EU ve věci dohody o globálním zdanění korporací, je dle komisaře potřeba tuto situaci překonat za použití všech právních a politických prostředků, které jsou k dispozici. Dle komisaře je zásadní, aby EU šla ve věci implementace dohody o globálním zdanění korporací příkladem ostatním světovým partnerům. /P. Haratyk/

Program institucí od 3. října do 9. října 2022 > Informace

Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci ve dnech 3. a 4. října 2022 v Lucemburku

Při zasedání Rady se v pondělí 3. října 2022 v uskuteční zasedání Euroskupiny v klasickém formátu, tedy pouze s členy eurozóny. V rámci řádného jednání Rady bude české předsednictví usilovat o dosažení obecného přístupu k návrhu REPowerEU. Rada bude usilovat o schválení závěrů o financování opatření v oblasti klimatu s ohledem na 27. zasedání konference smluvních stran (COP 27) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC), které se uskuteční v Šarm aš-Šajchu ve dnech 6. až 18. listopadu 2022. Rada bude rovněž jednat o fiskální a nefiskální úloze celních orgánů EU.

Pražský summit ve dnech 6. a 7. října 2022 v Praze

Historicky prvního summitu Evropského politického společenství (EPC) by se mělo účastnit 44 zemí. Zahájen bude plenární schůzí a následovat budou čtyři kulaté stoly – paralelně dva k energetice, klimatu a ekonomice a dva k míru a bezpečnosti na evropském kontinentu. Následně budou mít lídři prostor k bilaterálním setkáním. Poté se lídři opět sejdou na závěrečném plenárním zasedání ve formě večere.

Páteční neformální zasedání hlav států a předsedů vlád členských států EU bude zaměřeno na situaci na Ukrajině, energetiku a současnou hospodářskou situaci. Tématem debaty o Ukrajině by měla být především reakce na nedávné a probíhající eskalace ze strany Ruska, udržitelnost finanční a vojenské podpory Ukrajiny a připravenost Ukrajiny na nadcházející období včetně zimy. V případě energetiky by měli lídři poskytnout dodatečná vodítka k dalším krokům, v návaznosti mj. na mimořádné zasedání Rady pro energetiku a vydání non-paperu Komise k zastropování cen plynu. V diskuzi budou jistě rezonovat také útoky na plynovod Nord Stream. Diskuze k ekonomické situaci by mohla být spojena s energetickým bodem, lídři by měli diskutovat inflaci a vysoké ceny, ale také nepříznivé dopady současné situace na veřejné rozpočty.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 487., týden od 26. září až 2. října 2022 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Kristina Hubáčková* Kontakt: newsletter@vlada.cz